

BIOGRAMY KWiS (Wrocław, 21 września 2026 r.)

Dariusz Edward Bogdan ur. 1967 r.

W latach 1983–1984 Dariusz Bogdan zajmował się drukiem oraz kolportażem ulotek i pism podziemnych, m.in.: „Młodzież”, „Z Dnia na Dzień”, „Impulsy”, „Solidarność Walcząca”.

1 maja 1983 r. został zatrzymany i pobity podczas manifestacji zorganizowanej przez podziemną NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu.

17 lutego 1984 r. został zatrzymany podczas rozklejania ulotek na ulicach Wrocławia.

W wyniku przeszukania podjętego przez Służbę Bezpieczeństwa w jego mieszkaniu odnaleziono ulotki i pisma podziemne oraz sprzęt służący do druku (m.in. dużą ilość matryc).

27 września 1984 r. wspólnie z kolegami obrzucił farbą i metalowymi elementami radiowóz milicyjny we Wrocławiu, wskutek czego 28 września został zatrzymany, a 2 października usunięty ze szkoły. 15 stycznia 1985 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia skazał Dariusza Bogdana na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, 29 marca 1985 r. podwyższoną na skutek rewizji do 1 roku i 10 miesięcy. W Zakładzie Karnym we Wrocławiu przebywał od 28 września 1984 r. Podczas uwięzienia (w marcu 1985 r.) przekazał kapelanowi więziennemu list opisujący uwięzienie, śledztwo i proces (opublikowany w podziemnym piśmie „Solidarność Walcząca”, następnie odczytany na antenie RWE). Został zwolniony warunkowo 8 października 1985 r. Wskutek obrażeń doznanych podczas śledztwa (stwierdzono pęknięcie podstawy czaszki, uszkodzenie stawów szczęki i prawego oka) był hospitalizowany.

W latach 1985–1988 wielokrotnie nachodzony przez funkcjonariuszy MO i SB, zatrzymywany, zastraszany telefonicznie. Podczas strajków studenckich w maju 1988 r. zajmował się kolportażem „Informatora Strajkowego”.

Robert Maciej Chmielarczyk ur. 1964 r.

Robert Maciej Chmielarczyk był działaczem wrocławskiej opozycji demokratycznej. Jeszcze jako uczeń liceum ogólnokształcącego organizował szkolenia dla młodych poligrafów, a z Pawłem Błazewiczem współzakładał podziemne Wydawnictwo im. Grzegorza Przemyska. W 1983 r. wspólnie z grupą wrocławskich uczniów i studentów rozpoczął działalność w Polskiej Niezależnej Organizacji Młodzieżowej, która zajmowała się drukiem ulotek pt. „Młodzież”. W wyniku działań operacyjnych podjętych przez Służbę Bezpieczeństwa organizacja została rozbita 9 grudnia 1983 r. Robert Maciej Chmielarczyk został zatrzymany. Był również zaangażowany w działalność podziemnego Niezależnego Zrzeszenia Studentów, gdzie zajmował się kolportażem i wydawaniem pism drugiego obiegu. Uczestniczył w strajkach, akcjach ulotkowych, manifestacjach ulicznych organizowanych przez NSZZ „Solidarność” i Solidarność Walcząca oraz happeningach organizowanych przez Pomarańczową Alternatywę. W 1988 r. brał udział w strajku okupacyjnym na Uniwersytecie Wrocławskim.

Eugeniusz Michał Dedeszko-Wierciński ur. 1963 r.

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych był działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów i współpracował z Solidarnością Walczącą. Zajmował się drukiem i kolportażem pism drugiego obiegu, organizował punkty poligraficzne. W latach 1985–1989 współtworzył Radio NZS, organizował i kierował podziemną Oficyną Wydawniczą NZS Uniwersytetu Wrocławskiego. Współpracował także z redakcją pisma podziemnego „Solidarność Dolnośląska” oraz uczestniczył w happeningach Pomarańczowej Alternatywy we Wrocławiu. W latach 1988–1989 publikował w pismach studenckich „Goniec” i „Kontra”.

Kazimierz Koniuch ur. 1951 r.

Kazimierz Koniuch w latach 1968–1982 był zatrudniony jako elektromonter urządzeń trakcyjnych i elektromechanik w Państwowej Fabryce Wagonów „Pafawag” we Wrocławiu. W lipcu 1976 r. za próbę zorganizowania strajku na Wydziale W1M został przeniesiony na Wydział W-2 Trójczłony (obniżono mu wówczas wynagrodzenie).

W latach 1977–1980 był kolporterem wydawnictw drugiego obiegu w zakładzie pracy, m.in. „Biuletynu Informacyjnego” KSS KOR, „Robotnika” oraz „Bratniaka”.

W okresie od 26 sierpnia do 1 września 1980 r. był organizatorem strajku okupacyjnego i członkiem Komitetu Strajkowego na swoim Wydziale. Od września 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” oraz wiceprzewodniczącym Komisji Wydziałowej W-2. Od grudnia 1981 do 1989 r. był przewodniczącym Tajnej Komisji Zakładowej.

W styczniu 1982 r. był inicjatorem i współzałożycielem podziemnego pisma „Jutrzenka”.

W latach 1982–1989 odpowiadał za jego przygotowanie techniczne, pełnił też funkcję redaktora. Wraz z żoną Cecylią przygotowali trzy konspiracyjne edycje dźwiękowe „Jutrzenki”, które wydali na kasetach magnetofonowych (w 1984 i 1985 r.). Każde wydanie dźwiękowe wynosiło dziesięć sztuk (dziewięć przekazywano na wydziały w PFW „Pafawag”, a jedno pozostawało u wydawców).

Od 1982 do 1989 r. kolportował pisma podziemne: „Jutrzenka”, „Odrutka”, „Solidarność Walcząca”, „Orzeł Biały”, „Region”, „Robotnik Wrocławski”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Z Dnia na Dzień”, „Iskierka”, „Samarytanka”, „Victoria”, „Jednością Silni”, „Tygodnik Mazowsze”, „CDN”.

31 sierpnia 1982 r. był inicjatorem i współorganizatorem spotkania pracowników „Pafawag” pod krzyżem na terenie zakładu oraz uczestnikiem marszu pokoju, został pobity przez milicję.

13 września 1982 r. był współorganizatorem manifestacji pod krzyżem w „Pafawag” w związku z brutalnym postępowaniem ZOMO i śmiercią Kazimierza Michalczyka. 16 września 1982 r. został dyscyplinarnie zwolniony z pracy, zatrzymany, następnie 18 września 1982 r. internowany i osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Grodkowie oraz we Wrocławiu. Od 29 września 1982 r. przebywał na przepustce. Od 15 października 1982 do 15 marca 1983 r. był hospitalizowany we Wrocławiu, następnie 19 listopada 1982 r. został formalnie zwolniony z Ośrodka Odosobnienia. Od kwietnia 1983 r. przebywał na rencie.

W latach 1982–1988 w jego mieszkaniu wielokrotnie odbywały się rewizje, był też zatrzymywany i przesłuchiwany. W okresie 1983–1989 r., pomimo zwolnienia z pracy, pełnił funkcję koordynatora działalności podziemnej w swoim byłym zakładzie w zakresie

kolportażu i druku wydawnictw podziemnych. Od 1986 r. był autorem i wydawcą numeru podziemnego pisma „Odtrutka”.

W okresie od 19 marca 1982 r. do 16 września 1989 r. był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Przemysław Michał Kopeć ur. 1967 r.

Przemysław Michał Kopeć był działaczem opozycji demokratycznej w latach 1986–1989. Jako uczestnik Ruchu „Wolność i Pokój” był zaangażowany w działania podejmowane przez tę organizację. We wrześniu 1987 r. w kościele o.o. Jezuitów w Bydgoszczy uczestniczył w proteście głodowym zorganizowanym w sprawie uwolnienia Oskara Kasperka oraz Piotra Różyckiego, skazanych za odmowę pełnienia służby wojskowej. 20 grudnia 1987 r. we Wrocławiu, wspólnie z Pawłem Kasprzakiem, uczestniczył w akcji ulotkowej dotyczącej uwolnienia więźniów sumienia.

13 listopada 1987 r. pod Zakładami „Predom-Polar”, wspólnie z m.in. Józefem Piniorem, rozpowszechniał ulotki, a także rozwinął transparent o treści „żądamy rejestracji NSZZ Solidarność-Polar”. W lutym 1988 r. protestował w Gdańsku przeciwko budowie elektrowni atomowej w Żarnowcu, a po strajkach górniczych zorganizowanych w maju tego roku zbierał w Wałbrzychu i Nowej Rudzie informacje o represjonowanych. Ponadto uczestniczył w strajkach studenckich w 1988 i 1989 r., a także w licznych akcjach organizowanych przez Ruch „Wolność i Pokój”, podczas których domagano się m.in.: ustanowienia zastępczej służby wojskowej, likwidacji Huty „Siechnice”, usunięcia azbestu z elewacji budynków, uwolnienia więźniów politycznych.

Marek Sławomir Kwaśniak ur. 1969 r.

W latach 1983–1985 był działaczem Uczniowskiego Komitetu Oporu Społecznego w Bolesławcu. Zajmował się kolportażem ulotek oraz nielegalnych wydawnictw (pism, książek, „cegiełek”, plakatów, banknotów, kartek i znaczków poczt podziemnych), brał też udział w akcjach ulotkowych na terenie Bolesławca. Utrzymywał stały kontakt z innymi działaczami UKOS, m.in. z Dariuszem Góreckim (jednym z założycieli UKOS), Januszem Jędzierowskim oraz Grzegorzem Gachem.

12 października 1985 r. jako uczeń drugiej klasy LO w Bolesławcu, podczas kolportażu ulotek nawołujących do bojkotu wyborów do Sejmu PRL, został zatrzymany i przesłuchany, a prokuratura wszczęła śledztwo. 28 stycznia 1986 r. decyzją Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bolesławcu sprawę przekazano do rozpatrzenia Szkolnej Komisji Wychowawczej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Bolesławcu.

W 1989 r. był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Andrzej Manasterski ur. 1963 r.

Był działaczem opozycji demokratycznej w latach 1984–1989. Jako członek Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Wrocławskim zajmował się głównie kolportażem

prasy i wydawnictw podziemnych, m.in.: „Komunikat”, „Tygodnik Mazowsze”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Obecność”. Współpracował z „Radiem NZS” przy nadawaniu audycji, odbierał wydawnictwa bezdebitowe z Warszawy, brał udział w demonstracjach ulicznych organizowanych przez NSZZ „Solidarność”, Solidarność Walczącą, NZS oraz Pomarańczową Alternatywę.

Podczas strajków studenckich w latach 1988–1989 pełnił funkcję w straży strajkowej. 2 maja 1988 r. został zatrzymany przez Służbę Bezpieczeństwa podczas robienia zdjęć funkcjonariuszom interweniującym w Instytucie Historii UW. Skonfiskowano mu wówczas pismo w sprawie ponownej legalizacji NZS podpisane przez studentów wrocławskich. Po aresztowaniu Kornela Morawieckiego zamieścił na Domu Studenckim „Dwudziestolatka” we Wrocławiu transparent z napisem „Uwolnić Kornela Morawieckiego”.

Lech Mikos ur. 1952 r.

Lech Mikos był działaczem opozycji demokratycznej. Po powstaniu NSZZ „Solidarność” został jego członkiem w Świdnickiej Fabryce Urządzeń Przemysłowych. Zajmował się głównie kolportażem ulotek oraz organizacją zebrań związkowych. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności opozycyjnej. Od 8 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń w wojskowym obozie internowania w Rawiczu. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie w walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia.

Sławomir Jan Mularczyk ur. 1964 r.

Sławomir Jan Mularczyk prowadził działalność antykomunistyczną we Wrocławiu od jesieni 1986 do 1989 r. W tym okresie kolportował wydawnictwa bezdebitowe, związane m.in. z Solidarnością Walczącą, publikował teksty w piśmie „WiPek”, uczestniczył w akcjach Pomarańczowej Alternatywy oraz w protestach pod więzieniami w Grodkowie i Strzelcach Opolskich.

Od 1987 r. działał we wrocławskim Ruchu „Wolność i Pokój”, uczestniczył w manifestacjach przeciwko obowiązkowej służbie wojskowej w podporządkowanym ZSRR Ludowym Wojsku Polskim oraz w demonstracjach pod wojskowymi komendami uzupełnień. 1 lipca 1988 r. na Rynku we Wrocławiu brał udział w proteście – akcji publicznego palenia książeczek wojskowych, 22 marca 1989 r. w Marszu Wielkanocnym, a 15 maja 1989 r. manifestacji z okazji Międzynarodowego Dnia Objectora.

Był współzałożycielem stowarzyszenia Objector (którego punkty konsultacyjne znajdowały się w salkach parafialnych kościołów pw. św. Stanisława, św. Doroty i św. Wacława we Wrocławiu. Udzielał pomocy osobom odmawiającym służby wojskowej, interweniował w jednostkach wojskowych w sprawach żołnierzy doświadczających przemocy. Odmówił odbycia służby wojskowej, za co był karany przez kolegów do spraw wykroczeń.

Ponadto angażował się w działania proekologiczne, uczestniczył w przygotowaniach i manifestacjach przeciwko działalności hut w Siechnicach i Oławie. Wspierał Solidarność Polsko-Czechosłowacką przez udzielanie pomocy organizacyjnej i logistycznej jej kurierom. W 1989 r. uczestniczył w pracach Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” we Wrocławiu oraz współorganizował akcje informacyjne przed wyborami 4 czerwca 1989 r.

Tadeusz Patrzalek ur. 1936 r.

Tadeusz Patrzalek od sierpnia 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” przy Instytucie Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych we Wrocławiu.

W latach 1981–1989 angażował się w działalność opozycyjną. Był inicjatorem powstania i redaktorem przeznaczonego dla młodzieży pisma podziemnego „Wyrostek”, a także jego kolporterem. W latach 1984–1988 współtworzył „Glossariusze” – wydawane w drugim obiegu pomoce edukacyjne dla nauczycieli języka polskiego. Do 1989 r. był członkiem redakcji pisma „Wolny Głos Nauczycielski”.

Ewa Krystyna Pokusińska-Martowicz ur. 1966 r.

Działalność opozycyjną rozpoczęła jako uczennica Liceum Ogólnokształcącego nr IX we Wrocławiu. W latach 1982–1986 należała do Międzyszkolnego Komitetu Oporu. Brała udział w akcjach ulotkowych, rozprowadzała wydawnictwa drugiego obiegu i prasę podziemną. Jako reprezentantka kraju w szermierce sportowej przywoziła z Francji literaturę polską wydawaną poza cenzurą, m.in. przez „Kulturę paryską”. W związku z prowadzoną działalnością podziemną w 1986 r. otrzymała zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych na okres 3 lat.

Kamil Piotr Rajczakowski ur. 1962 r.

Kamil Rajczakowski był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” Region Dolny Śląsk. Po wprowadzeniu stanu wojennego współpracował z Regionalnym Komitetem Strajkowym NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, a w latach 1982–1990 z Solidarnością Walczącą. W związku

z prowadzoną działalnością został internowany. W okresie od 7 maja do 3 lipca 1982 r. przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Nysie. W latach 1982–1989 kontynuował działalność podziemną w ramach współpracy z Solidarnością Walczącą. Zajmował się drukiem nielegalnej prasy, m.in.: „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca” oraz pism zakładowych.

Zbigniew Sadecki, ur. 1954 r.

W latach 1981–1988 był działaczem wrocławskiej opozycji demokratycznej. Jako pracownik Zakładów Badawczych i Projektowych Miedzi „Cuprum” kolportował podziemną „Gazetkę Zakładową”, czasopismo „Z Dnia na Dzień” oraz inne wydawnictwa i ulotki. W okresie od 5 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń w wojskowym

obozie internowania w Rawiczu. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie w walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia.

Tadeusz Stasiewicz ur. 1957 r.

Od 1974 r. był członkiem, a później instruktorem Harcerskiego Koła Lotniczego „Trawers” im. 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej w Złotoryi. Uczestniczył w zajęciach o charakterze patriotyczno-historycznym. W 1978 r. był jednym z inicjatorów zbiórki środków na wykonanie sztandaru HKL. Przewodził grupie instruktorów, która 22 września 1979 r. doprowadziła do uroczystego wręczenia sztandaru przez kombatanów 1 SBS. W pierwszych dniach stanu wojennego ukrył sztandar, z obawy przed konfiskatą. W kolejnych miesiącach rozprowadzał ulotki NSZZ „Solidarność” Zagłębia Miedziowego oraz harcerskie sygnowane przez „GRD” (tzw. „grupa rozpoznawczo-dywersyjna”), ostrzegające funkcjonariuszy SB, ZOMO i ORMO o rejestracji ich poczyną. Na posiadanej radiostacji FM współprowadził nasłuch radiowy na kanałach milicyjnych. Zrywał plakaty i obwieszczenia WRON.

Ponadto współorganizował wyjazdy na Jasną Górę na odbywające się tam spotkania harcerstwa niezależnego tzw. Kręgu Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego, w tym na zlot 12 września 1982 r. oraz uroczystości upamiętniające rocznice ważnych wydarzeń historycznych, takich jak uchwalenie Konstytucji 3 Maja, Bitwa Warszawska w 1920 r., odzyskanie niepodległości. Brał również udział w akcji wieszania trucheł na klamkach drzwi mieszkań członków ORMO i PZPR.

Działalność opozycyjną, głównie w środowisku harcerskim, polegającą na pracy organicznej wśród młodzieży w zakresie rozbudzania świadomości narodowej, prowadził do czerwca 1989 r.

Piotr Szeremeta ur. 1962 r.

Działalność antykomunistyczną prowadził w ramach współpracy z nieformalną grupą opozycyjną w Legnicy (W. Obremski, A. Lehman, M. Kryłowski). Od pierwszych dni wprowadzenia stanu wojennego do 1989 r. zajmował się kolportażem wydawnictw niezależnych, książek podziemnych oficyn „Nowej” i „CDN-u” oraz pism takich jak: „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca”, „Tygodnik Mazowsze” i „Wola”. Był także jednym z kurierów przewożących nielegalne druki z Wrocławia do Legnicy. Ponadto działał w Szkolnym Komitecie Oporu w Legnicy.

Pośmiertne

Władysława Frydrych 1929-2023 – odznaczenie odbiera syn Bogusław Frydrych

W latach 1982–1989 współpracowała z Uczniowskim Komitetem Oporu Społecznego w Bolesławcu, którego współzałożycielem i jednym z trzech liderów był jej syn, Bogusław

Frydrych. Udostępniała swoje mieszkanie, w którym została zorganizowana drukarnia ulotek i innych nielegalnych wydawnictw (pism, książek, „cegiełek”, plakatów, banknotów, kartek i znaczków poczt podziemnych) oraz studio fotograficzne UKOS. Odbýwały się tam również zebrania założycieli i członków UKOS. Zajmowała się także produkcją ulotek, kolportażem nielegalnych wydawnictw wydawanych przez UKOS oraz dostarczonych przez działaczy NSZZ „Solidarność” na terenie Bolesławca.

Cecylia Koniuch 1952-2018 – odznaczenie odbiera mąż Kazimierz Koniuch/syn Rafał Koniuch

Cecylia Koniuch była zatrudniona w Biurze Projektowo-Badawczym Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt Wrocław”. W latach 1978–1980 od kolegów z pracy otrzymywała numery niezależnych pism „Biuletyn Informacyjny” i „Robotnik” wydawanych przez Komitet Samoobrony Społecznej „KOR” oraz wydawnictwa emigracyjne Instytutu Literackiego w Paryżu, a w latach 1979–1980 także „Biuletyn Dolnośląski”. Egzemplarze przekazywała m.in. mężowi Kazimierzowi Koniuchowi, pracownikowi Państwowej Fabryki Wagonów „Pafawag” we Wrocławiu, który udostępniał je wybranym osobom w zakładzie. W latach 1980–1981 w miejscu pracy była członkinią NSZZ „Solidarność”. Po 13 grudnia 1981 r., jej mieszkanie zostało przeszukane kilkakrotnie przez Służbę Bezpieczeństwa w związku z próbą zatrzymania jej męża (w tym czasie był w sanatorium w Świnoujściu). W 1982 r. była członkinią redakcji pisma podziemnego „Jutrzenka”, wydawanego przez Tajną Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” w PFW „Pafawag” we Wrocławiu, a w latach 1983–1989 współpracowniczką redakcji. Wraz z mężem redagowała teksty, następnie przygotowany do druku materiał przepisywała w pracy na matryce, ponadto w swoim mieszkaniu drukowała niektóre numery pisma. W związku z prowadzoną działalnością mieszkanie Państwa Koniuchów było wielokrotnie rewidowane przez Służbę Bezpieczeństwa. W latach 1982–1989 utrzymywali oni kontakt z Antonim Ferencem, członkiem Solidarności Walczącej we Wrocławiu. Pani Cecylia Koniuch kolportowała w swoim miejscu pracy m.in.: „Jutrzenkę”, „Odrutkę”, znaczki poczt podziemnych, ulotki oraz kartki świąteczne. Ponadto razem z mężem przygotowała trzy konspiracyjne edycje dźwiękowe „Jutrzenki”, które wydali na kasetach magnetofonowych (w 1984 i 1985 r.). Każde wydanie dźwiękowe wynosiło dziesięć sztuk (dziewięć przekazywano na wydziały w PFW „Pafawag”, a jedno pozostawało u wydawców). Była też spikerką na jednej z kaset. W grudniu 1986 r. razem z mężem Kazimierzem napisała i wydrukowała w mieszkaniu dwa numery konspiracyjnego pisma „Odrutka”, które kolportowano m.in. w PFW „Pafawag”.

Wiesław Korkoszyński 1954-2011 – odznaczenie odbiera żona Maria Korkoszyńska

Wiesław Korkoszyński był działaczem opozycji demokratycznej. Na terenie lokomotywni PKP w Kamieńcu Ząbkowickim założył w czerwcu 1981 r. organizację pod nazwą Związek Młodzieży Pracującej „Robotnik”, wskutek czego od 8 października 1982 r. był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Od 6 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. był internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w wojskowym obozie specjalnym w Rawiczu. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej

jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie w walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Po opuszczeniu wojskowego obozu internowania, w latach 1983-1984, był ponownie inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Jerzy Bronisław Kowalski 1955-2021 – odznaczenie odbiera żona Janina Kowalska Wprowadzić

Jerzy Bronisław Kowalski był działaczem opozycji demokratycznej. Po powstaniu NSZZ „Solidarność” został jej członkiem w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Oleśnicy.

Od 8 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. był powołany pod pozorem ćwiczeń do wojskowego obozu internowania w Rawiczu. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie w walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. Po opuszczeniu wojskowego obozu internowania nie zaprzestał działalności opozycyjnej, wskutek czego w latach 1986–1990 był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Marian Jerzy Warchał 1952-2014 – odznaczenie odbiera żona Mirosława Warchał

Marian Jerzy Warchał był działaczem opozycji demokratycznej. Po powstaniu NSZZ „Solidarność” został jej członkiem w swoim miejscu pracy (PKS we Wrocławiu).

W okresie od 31 sierpnia do 2 września 1982 r. był internowany w ośrodku odosobnienia w Nysie. Od 8 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. został powołany pod pozorem ćwiczeń do wojskowego obozu internowania w Rawiczu. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie w walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia.

Zbigniew Jan Warwas 1948-2021 – odznaczenie odbiera syn Krystian Warwas

W grudniu 1970 r. był aktywnym uczestnikiem strajku w Stoczni im. „Komuny Paryskiej” w Gdyni. W ramach represji za tę działalność został wytypowany przez Służbę Bezpieczeństwa do karnego wcielenia do wojska.

W latach osiemdziesiątych był zatrudniony w Państwowej Fabryce Wagonów „Pafawag” we Wrocławiu. W sierpniu 1980 r. był jednym z inicjatorów akcji strajkowej w tym zakładzie. Następnie prowadził aktywną działalność w Niezależnym Samorządnym Związku Zawodowym „Solidarność” w miejscu pracy, gdzie pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Zakładowej.

Internowany na mocy decyzji z 14 października 1982 r., od 15 października tego roku przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Nysie. Zwolniony 3 listopada 1982 r.

6 listopada 1982 r. internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Głogowie (JW nr 1527). Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie do izolacji osób zaangażowanych w działalność opozycyjną i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych. Wolność odzyskał 2 lutego 1983 r.

Jako działacz NSZZ „Solidarność” w latach 1980–1984 był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Edward Wasilewski 1924-2000 – odznaczenie odbiera kuzynka Danuta Machnik

W latach 1979–1989 był zaangażowany w działalność opozycyjną w Dusznikach-Zdroju i na terenie ziemi kłodzkiej. Współpracował z działaczami Tajnej Organizacji Robotniczego Oporu, m.in. Stanisławem Wesołowskim.

Podczas strajków w lipcu 1980 r. oraz grudniu 1981 r. w Zakładach Elektrotechniki Motoryzacyjnej w Dusznikach-Zdroju, dostarczał strajkującym żywność. Brał udział w manifestacjach w Dusznikach-Zdroju zorganizowanych 3 maja 1981 i 31 sierpnia 1982 r. w Kłodzku w rocznicę podpisania porozumień sierpniowych oraz w akcjach malowania haseł antykomunistycznych.

Ponadto organizował spotkania działaczy NSZZ „Solidarność” w swoim domu w Koziej Woli, w którym udzielał też schronienia działaczom opozycji, m.in. Jerzemu Frydrykowi i Jerzemu Glińskiemu. Organizował pomoc finansową dla osób represjonowanych i ich rodzin. Przewoził wydawnictwa podziemne z Wałbrzycha i Wrocławia, które następnie kolportował na terenie Dusznik-Zdroju oraz w regionie.

Krzysztof Ludomir Włodarczyk 1951-2013 – odznaczenie odbiera żona Stanisława Włodarczyk

Przed wprowadzeniem stanu wojennego był działaczem Komisji Wydziałowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego we Wrocławiu, gdzie pracował jako ślusarz.

Decyzją Komendanta Wojewódzkiego MO we Wrocławiu z 10 maja 1982 r. został internowany i od 11 maja 1982 r. osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Nysie. Jako powód izolacji wskazano „naruszenie obowiązującego porządku prawnego”. Zwolniony 23 lipca 1982 r.

W okresie od 5 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. internowany pod pozorem ćwiczeń wojskowych w Wojskowym Obozie Internowania w Głogowie (JW nr 1527). Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie do izolacji osób zaangażowanych w działalność opozycyjną i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych.

Jacek Juliusz Wudkowski 1958-2020 – odznaczenie odbiera córka Paulina Tomczyk

Jacek Juliusz Wudkowski był działaczem opozycji demokratycznej. Na początku lat osiemdziesiątych współtworzył i był członkiem struktur Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na stacji PKP Siechnice, gdzie pracował jako dyżurny ruchu.

W związku z prowadzoną działalnością antykomunistyczną został powołany do odbycia zasadniczej dwuletniej służby wojskowej. Od 5 listopada 1982 r. był internowany pod pozorem wstępnego przeszkolenia w wojskowym obozie internowania utworzonym przy 40 Budziszynskim Pułku Artylerii w Jarosławiu (JW nr 2376). Szkolenie wojskowe w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie do walki z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia. 10 stycznia 1983 r. został skierowany do dalszej służby w JW nr 1035 w Przemyśle.